

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

Редакція й Адміністрація:
Львів Ринок ч. 10 II. ПОВ.
Телефон Редакції 246-46
Телефон Адміністрації 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конт.: П. К. О. Львів 504 000
"Банку Чеських Лівон.
Прага, Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
місячно (з книжкою) . 3.00 зол.
чвертьрічно 15.00 "
піврічно 30.00 "
річно 60.00 "
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕ.
ХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч.
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СӨТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО
КНИЖКУ Б-НИ "ДІЛО" В ОБЕМІ 10-15 АРКУШІВ ДРУКУ.

ЗІ СІМЕНОВИЧІВ НАДІЯ ЛЮБОМИРА ФЕННОШИН

заснула на віки дня 23. липня 1938 р. у 40.
році життя.

Похорони відбудуться у вівторок, дня
26. липня 1938 в год. 17-й із цвинтарної ка-
пліці в Голоску Великій, на ліві Кривих і
Знайомих запрошує М у ж.

Історичні гріхи міжна- родньої політики.

Львів, 25. липня 1938.

Дві повоєнні публікації англійських полі-
тиків, відомого прем'єра Льюїса Джорджа
і професора Сетона Ватсона, займають сьо-
годні увагу дипломатичного світу своїми дум-
ками про минуле й майбутнє. Минуле — це вер-
саяський мировий договір, підписаний ан-
тантськими переможцями переможеної Німеч-
чини, майбутнє — це наслідок Версаю, що ви-
творив німецьку небезпеку, яка прибиває Єв-
ропу своїми страхіттями.

"Гріх версаяський" — це спізна тема
цієї міжнародньої дебати над тим, як цей гріх
спокутувати чи зменшити, щоб позбутися гріз-
ної небезпеки.

А гріх це тяжкий, бо нікуди правди діти,
що версаяський договір не був справедливим
договором, в якому причасні сторони порозу-
мілися і домовилися, — це був у дійсності дик-
тат, що його переможці приказали німцям
прийняти, не питаючи про їхню волю, і кинули
ім до підпису циркуграф під загрозою смерті.
Та й перемоги цих держав антанти не були
стратегічними перемогами у завязтих боях, бо
німці були вже під Парижем, а французьких
військ під Берліном не було; перемогу держав
антанти спричинила поміч Америки, що виго-
додила осередні держави й довела в той спо-
сіб до закінчення війни.

Тому ці антантські перемоги не можуть
вважатися ані великою славою воєнних перемог
у завязтих боях, ані великим дипломатичним
розумом у наладнанні міжнародніх відносин
по війні, бо за тих двадцять років по світовій
війні стало ясно, що взагалі народам тепер
значно тяжче жити, як було перед світовою
війною.

І тому, коли порівнюємо умовини й наслід-
ки договору німців з Францією з 1871 р. з вер-
саяським диктатом з 1919 р., то треба призна-
ти, що по 1871 р. настав був дійсний мир і від-
так міжнародній добробут, а по 1919 р. не від-
так дійсного мира, тільки безпастані зброєнні
і господарське лихоліття, з якого годі вийти.
Франція заплатила Німеччині воєнну контри-
буцію з 1871 р. у своєму часі, відтак піднесла
своє господарство упромисловленням свого
краю і в 1877 р. була вже всилі уладити світову
виставу; по світовій війні настав збройний мир,
що тяжчий від самої війни, бо війна має свій
початок і кінець, а затажний мир з дозброю-
ванням іде без кінця і звідси повстає німецька
небезпека.

Льюїс Джордж сам признає, що версая-
ський договір "без клявузу" нічого вже не
значить, бо німці подерли ці клявузи на кус-
ники. А німці кажуть, що вони, програвши вій-
ну наслідком недостаточної військової апрові-
зації, тезаврують тепер, а щоб не повторилося
виголодження і програна війна, вони мусіли
скинути зі себе накинєні Версаєм кайдани. І
скинули їх докладно, а переможні держави

Бритійський посол намовляє праський уряд до уступок супроти судетських німців.

В суботу і в неділю брит. посол у Празі
відвідав прем'єра Годжу. У Лондоні припуска-
ють, що він дораджував чехословацькому уря-
ду не переривати під ніяким претекстом пе-

реговорів зі судетськими німцями лиш робити
ім можливо найбільші уступки. Зокрема брит.
посол остерігав Прагу перед якоюнебудь до-
бре непередуманою акцією.

Німецько-литовські сутички у Клайпеді.

У Клайпеді дійшло до нових сутичок між
авантюрами і німцями.

До Клайпеди приїхали малярські та бри-
тійські пластуни, що верталися з джемборі у
Берліні. Коли литовські пластуни відводили їх
до гімназії на нічліг, напало на них двох нім-
ців з лайкою. Поліційні агенти затримали на-

пасників, прохожі потурбували їх; опісля їх від-
ставлено до будинку губернатури. Перед зга-
даним будинком зібралась юрба німців, що ви-
крикувала протилитовські оклики; розігнала
їх поліція. У литовській гімназії у Клайпеді
хтось вибив шиби

Бомбардування Мадриду.

В неділю в 20. год. національна важка ар-
матура збомбардувала Мадрид; по 15-хвинової
перерві бомбардування почалося знову і три-
має до год. 22. Коло 200 стрілен калібру 110
мм упало на найрухливіші вулиці міста та
пало чимало будинків.

ЗГІНУЛО 3 ОСОБИ, РАНЕНО 33.

Було це найгірніше бомбардування Ма-
дриду від вибуху війни

ЕСПАНСЬКИЙ ЧЕРВОНИЙ УРЯД ПРИНЯВ ПЛЯН ЕВАКУАЦІЇ ДОБРОВОЛЬЦІВ.

Барсельонський уряд прийняв на 4-годинний
нараді плян евакуації чужинців-добровольців,
що його предложив комітет неінтервенції; нині
перешле у тій справі відповідь до Лондону.

Як говорять у барсельонських політичних
колах, уряд поробив деякі застереження, які
зрештою не порушують засади пляну евакуа-
ції.

Похорон румунської королеви-матері.

В неділю рано відбулися в Букарешті похо-
рон румунської королеви Марії. Вночі пере-
несли її тіло до престольної сали королівської
майки, куди рано прийшла родина: король
Карло, архієпископ Антін Габсбург, б. князь Ми-
хайло, великий воєвода Михайло, кн. Фридрих
Гітцгофери, кн. Кенту, кн. регент Павло, кн.

Кирило, великий князь Дмитро, опісля ввійшло
духовенство. Тіло королеви зложили на лаветі.
Похоронний похід перейшов жалібно прибра-
ними вулицями Букарешту на двірці, відкля
тіла королеви відвезено окремим поїздом до
Курнеа де Арджезі, де похоронені всі померші
члени румунської династії

Стан облоги в Гайфі.

35 УБИТИХ, ПОНАД 60 РАНЕНИХ.

Минулого понеділка згинуло від вибуху
бомби на ярмарковій торговині 35 осіб. Число
ранених сягає понад 60. Тому в Гайфі оголо-
шено стан облоги, мешканцям заборонено хо-
дити по вулицях, якими кружляють стежі поліції

і війська. Бибух бомби викликав великий пере-
пелок між населенням. Недалеко Назарету ви-
бито минулого понеділка двох арабів, а недале-
ко гори Кармель під Гайфою знайдено вбито-
го жиди.

СССР намагається відтяжити китайський фронт.

В японських політичних колах добачу-
ють у прикордонному інциденті в Туншуні та
інциденті китайських військ біля кордонів
Маньчжурії, що має на цілі не допустити

їх до висилки японських військ з Маньчжурії
до Китаю. Японське командування, не вважаю-
чи на це, всежтаки переводить перегрупування.

давньої антанті, розєднані між собою, сидять тихо і шукають виходу з німецької небезпеки...

А що ж лишилося їм по світлих здобутках світової війни, таких здобутках, як от: щоба при допомозі інструменту Ліги Націй завести справедливість і дійсний мир між народами Європи та забезпеченням прав національних меншин осолодити долю тих народів, що не дістали своїх держав, як самі переможні держави навіть у себе не дали охорони національним мешканцям? І тому не дивно, що Польща, як найбільшій член Ліги Націй, односторонньо виповіла договір про національні меншини. Або те, що діється на еспанському терені війни, де одні держави постачанням зброї підтримують давній уряд, другі допомагають з усіх сил урядові ген. Франка, а Ліга Націй не має ні сил ні авторитету, щоб спинити страшну різню на руїнах старої Іспанії.

Також не рахуються переможні держави антанті з тим, що зробили з давньої Австрії, якою оперували то в цей, то в той бік, аж німецький кістяк з колишньої Австрії докотився на домену Гітлера! І аж тепер нагадує собі дехто давню приповідку чеського історика, що

якби Австрії не було, то треба б творити для життя народів середньої Європи. А це вже кі-ба за пізно...

Вкінці, оба згадані англійські політики бажають собі того, щоб створити мир і безпеку життя народів. Та як це діяти, коли всюди йдуть війни, коли ніхто не почувається безпечним і кожний готується до оборони своєї держави?!

Одначе треба вийти з того блудного кола егоїзму і користолюбності та свавільної самоволі і завернути до культури й міжнародного права, що спирається на здорові етиці — почутті справедливості народів між собою, а не на безпам'ятній ненависті, що топче усілякі поняття культури й людськості.

Колиж інструмент Ліги Націй до нічого і не має сили піднести ідеологію міжнародного права, то треба на конгресах націй відновити міжнародне право про війну й мир. А коли і цей шлях не довів до мети-спам'ятання, то залишається давня метода Бісмарка — про боротьбу з піратами.

За багато вже летється крові!

Кость Антонович.

Інавгурація ювілею 950-ліття хрещення Руси-України

О. МИТРОПОЛИТОМ ШЕПТИЦЬКИМ

Підлюте, 24. липня 1938 р.

(Г. М.-Я). Сьогодні в неділю 24. VII. ц. р., в дні свята нашої княгині св. Ольги, Голова гр.-кат. Церкви Високопреосвященний о. Митрополит Кир Андрей, що перебуває тепер у Підлюті, заїнавгурував ювілейні торжества з нагоди 950-ліття хрещення Руси-України у місцевій церкві, побудованій 1862. р. о. митрополитом Григорієм Яхимовичем.

Вже від 6-тої години зранку служили священники тихі Богослужби, а в 9. год. почалася велика Служба Божа у принаві о. Митрополита Службу Богу співав проф. о. Степан Рудь, в часі якої всі возгласи з благословенням відправляв о. Митрополит. Церкву битком виповнили лікуванці й місцеве населення. Співав заїмпровізований хор лікуванців.

Після Богослуження у зв'язку із започаткуванням ювілейних торжеств виголосив Ексц. Митрополит піднеслу та глибоку змістом

проповідь. На вступі підкреслив владика жаль, що не міг ще зазнайти вірних з думками та змістом ювілейного послання, яке приїздило через те, що його підписують, крім о. Митрополита, оо. єпископів ординаріїв та їхніх помічників-єпископів Галицької гр.-кат. Церквоної Провінції та оо. єпископів гр.-кат. провінції Закарпаття, також усі інші гр.-кат. єпископи Старого й Нового світа, щоб цим способом підкреслити вагу історичного ювілею в житті нашої Церкви та задокументувати національно-ідеологічну єдність українського народу.

Після проповіді вірні серед піднеслого настрою відспівали молитву: „Боже великий, єдиний“. По многолітствіях та уділенні архієрейського благословення о. Митрополит середньою шпаліру вірних подався до кедрової палати.

З польської преси.

Бреши, та міру знай!...

Похорон ген. Тарнавського відбувся 2-го липня ц. р., отже добрих три тижні тому. Безпосередньо після похорону появилися в українській пресі дуже докладні звіти в польській більш чи менші замітки. У ніякій з тих чужих заміток не знайшли ми нічого про якийнебудь нелад під час похорону, про якийнебудь інцидент. Навпаки, автори заміток підкреслювали незвичайний порядок та незрівняну уладність учасників похорону. Шойно тепер краківський ікац причепився (ч. 203 з 25-го липня ц. р.), що буцімто на похороні ген. Тарнавського якийсь „руський парох“ казав польському офіцерові, що проходив попри похорон зняти шапку, що буцімто воярники похорону „відтравували насильно жінок і брутально кидали на землю стариків, що намагалися пройти вулицю поміж учасників похорону“ Не знаємо про такі факти, але знаємо, що дорога похоронного походу була обставлена густо поліцією, що мала підтримувати порядок і не було ані одного випадку, щоб поліція мусіла інтервенювати. А мабуть було б не присохо не першому-ліпшому воярничковому похорону, якби він справді був хинув когось, не кажемо вже старика, на землю. Чи панове редактори ікаца справді такі наївні та переконані, що їм хтонебудь повірить, коли вони напишуть, що українці в білий день у Львові на вулиці, що густо була обставлена поліцією, потручували, копали, били і кидали на землю людей? У нас у таких випадках кажуть: „Бреши, та міру знай!“

Все те понаписував якийсь кореспондент ікаца, якого правдомовність характеризує такий дрібний факт, як реляція, що на клепсидрах було написано: „генерал Українських Січових Стрільців“. Клепсидри на мурях Львова кожний міг прочитати і легко було переконатися, що такого там не було, бо й не могло бути.

Але чому ікац так пізно причепився до похорону? Розуміється що тут річ не в самому похороні а в чому іншому. Зрештою ікац вразно пише про те, що його болить:

„Можна було бачити на тому похороні делегації дослівно з усіх місцевостей трьох південно-східних воевідств. Коли взяти на увагу короткий час, яким диспонували організатори маніфестації — бо інакше того похоронного походу не можна назвати — то мусить ствердити, що організація була досконала й учасники походу показали, що готові кожної хвилини стати не тільки як учасники похоронного походу“.

Дуже нас це тішить. Направду! Так не маємо довіря до себе, до своєї організованості, ба, навіть до самої своєї організаційної здібності, що просто нас розпука бере. Але як те, що ми показали під час похорону ген. Тарнавського, було досконале, то все в порядку. Будемо старатися!...

Правда, ікацівський кореспондент називає це чомусь скандалом:

„В серці польського Львова трапився скандал, що повинен нас якнайскоріше збудити з летаргії і закликати до відповіді напруженою акцією в національному дусі“.

Щось трохи того не розуміємо. Якого скандал? Такий красний похорон, якого Львів від літ не бачив? Мабуть тому ікацівському дописувачеві було побаламутилося. Не диво, викації. Не досить, що спізнився три тижні з дописом, а ще й нагородив ні в п'ять ні в дев'ять. Треба писати хлопця на відпочинок.

Та в цьому самому числі ікаца є ще жалюгідні „реляції“ про те, до чого то доходять, на що собі українці вже дозволяють. Бо прошу тільки подумати: на матч Т. Ш. Л. (Львів) — Сян (Перемишль), що відбувся в Перемишлі в неаляю 17-го липня, українці — як каже управа

клубу ТШЛ у своєму рапорті до спортової ради — тероризували проклинами та погрозами навіть били кулаками і палками польську публіку; воярники Сяну схопили тренера клубу ТШЛ і били його по лицю, по плечах, по лаві та копали ззаду; ті самі воярники Сяну побили автового суддю ТШЛ. Яна Здобити українська публіка побила кількох членів ТШЛ, що сиділи серед публіки і протестували проти того українського розбишства; урештєма агресія виявлялася не тільки у відношенні до цивільних, але й до військових, до самих німців, до поліції і передовсім до відзначених хрестами оборони Львова...

Кажуть, що нема у світі більш флегматичних поліціянтів, як англійські. Але бігме один англійський поліціянт не був би ані спокійно, якби перед його очима хтонебудь масакрував, розторошував бідних, спокійних людей. А перемишльські поліціянти ані вусом моргнули — замість отих всіх українських розбишаків позабирати до Іванової хати. Це й флегма!

На маргінесі рапорту клубу ТШЛ пише:

„Гадано, що нема що далі титрати тієї жалоби, що й віс клуб ТШЛ до спортової ради, і яку підписав голова к. В. ковський і секр. п. Лєсь. Досить того, що вже сказано, щоб переконатися, що ми до діла не тільки зі здичавінням а з розродженням спорту, але також — і з передовсім — з актом зрозумілої і цілком виладовою національної ненависті. Ординарні оклики мали протипольський характер; били і знешакали передовсім людей, заангажованих у національній праці, особливо — стил це казати — воярників Львова, відзначених ордерами“.

„Коли цей випадок поставив перед нами поведінкою руського пароха на похороні Тарнавського у Львові, то важко не сказати дуже меланхолійних рефлексій про наше життя, серед яких живемо“.

Тільки „ІКЦ“. Для пояснення — генське звідомлення про загаланий матч у Перемишлі, зміщене у спортовому тижневику „Зоря“ (ч. 27 з 25-го липня ц. р.):

„Не маючи ніяких шансів виграти чесний спосіб, приїхала дружина ТШЛ та її бідні до Перемишля, щоб: 1) по змові з воярниками Сяну забезпечили повну безпеку для себе, 2) зробити їх неспосібними до гри і 3) бути вдертися на грище та спричинити перемогу для себе. Перше завдання вдалося ТШЛ у великій мірі. Змагуні Сяну: Суський, Ротський, Неофіта і Ходань ще до нині не встали зовсім з ран. Дружина ТШЛ вернулася без ніякого каліцтва до дому“.

„Порядок на площі був зрештою опріч воярників Визіа Сяну побили сильну асисту поліції, яка на спільну з воярниками Сяну забезпечила повну безпеку для ТШЛ, що вели себе у незвичайно протипольський спосіб. Треба додати, що велику частину прогультковців ТШЛ рішав Визіа Сяну стити даром на площу“.

„Очевидно, що про ніякі побої Сяну Смерекі, якому один з Визіа Сяну Сяну пив місце в ложі, та побої чи погрози інших-приїзжих зі Львова ТШЛ-івців — і не було й бути не могло“.

Убрання до міри
з найліпших матеріалів по русі
ШАПІРА. вул. Личаківська

Інтерпеляція посла д-ра Степана Барана до Пана Прем'єра Ради Міністрів (Докінчення)

Як виходить з порівняння назв місцевостей де тепер збудовано, згідно спалено православні церкви з поданими вище місцевостями цілковито знищені підпали в останніх двох місяцях ц. р. і ті православні святині, які на підставі згідної ухвали мішаної порозумівачої комісії в 1937 р. мали бути етатовими парохіальними або філіальними церквами. Зі сторони уряду, посла і польських сенаторів а також польської преси аргументовано, що ревіндикуючи православні святині, які замінені на римо-католицьких чи їх замкнено а відтак збудовано чи спалено, були колись унійними церквами і шойно коли російський уряд скасував унію, змінили їх назви в 1875. р. на православні церкви. Що ново так не було, що ревіндиковані православні святині перемінені потім на польські школи чи костели або перероблені на польські школи чи збудовані уніятами, виказую оцим списом, поданим при кожній святині дату її побудування, як також, що сталося з кожною по відбудові польської держави.

Всі нижче вичислені святині положені на території люблинського воевідства: 1. Буковичі — 1896 р., перемінено на римо-кат. костел; 2. Мшана — 1914 р., пер. на римо-кат. костел; 3. Хапків — 1890 р., перем. на римо-кат. костел; 4. Лисів — 1881 р., пер. на римо-кат. костел; 5. Корниці — 1578 р., збудовано; 6. Межиліся — 1907 р., збудовано; 7. Кодень — 2 церкви перед 1596 р., перемінено на римо-кат. костел; 8. Замостя — 1909 р., збудовано; 9. Кієвсь (2 церкви) 1802—1936 р., збудовано; 10. Березівка — 1890 р., перероблено на польську школу; 11. Біла Підліська (собор) — 1582 р., перемінено на римо-кат. костел; 12. Біла Підліська — 1929 р., збудовано; 13. Горбів — 1904 р., перемінено на римо-кат. костел; 14. Воскресніч Великі — 1902 р., перемінено на римо-кат. костел; 15. Ортель Княжий — 1879 р., перемінено на римо-кат. костел; 16. Ломані — 1889 р., збудовано; 17. Шостка — 1890 р., висвячено на римо-кат. костел; 18. Городок — 1914 р., висвячено на римо-кат. костел; 19. Воґін — 1893 р., висвячено на римо-кат. костел; 20. Радзе — 1892 р., висвячено на римо-кат. костел; 21. Пашинка — 1894 р., висвячено на римо-кат. костел; 22. Радин — 1882 р., висвячено на римо-кат. костел; 23. Біша — 1911 р., висвячено на римо-кат. костел; 24. Біша — 1930 р., збудовано; 25. Липини — 1936 р., збудовано; 26. Майдан княж. — 1905 р., перемінено на римо-кат. костел; 27. Княжполь — 1937 р., збудовано; 28. Замх — 1936 р., збудовано; 29. Обша — 1937 р., збудовано; 30. Хмельок — 1936 р., збудовано; 31. Гусинне — 1909 р., збудовано; 32. Вільховець — 1881 р., збудовано; 33. Могильниця — 1912 р., збудовано; 34. Седлище — 1910 р., перемінено на римо-кат. костел; 35. Хоми (собор) перед 1596 р., перемінено на римо-кат. костел; 36. Хоми (вул. Оболонська) — 1908 р., збудовано; 37. Депутичі — 1908 р., збудовано; 38. Підгір'я (Спас) перед 1596 р., перемінено на римо-кат. костел; 39. Чорніїв — 1912 р., збудовано; 40. Березно — 1914 р., збудовано; 41. Сілець — 1877 р., збудовано; 42. Тучапи — 1877 р., перемінено на римо-кат. костел; 43. Ухане — 1883 р., збудовано; 44. Лещани — 1908 р., збудовано; 45. Заровень — 1906 р., збудовано; 46. Янів любл. — 1879 р., збудовано; 47. Туробин — 1882 р., збудовано; 48. Забірці — 1914 р., збудовано; 49. Глешин — 1899 р., перемінено на римо-кат. костел; 50. Грошніч — 1913 р., збудовано; 51. Ошів — 1909 р., збудовано; 52. Кулаковичі — 1884 р., збудовано; 53. Сатрин — 1878 р., перемінено на римо-кат. костел; 54. Чортівніч — 1908 р., збудовано; 55.

Крилів — 1911 р., збудовано; 56. Прегорице — 1907 р., збудовано; 57. Голубе — 1876 р., збудовано; 58. Курманів — 1907 р., перероблено на польську школу; 59. Гусинне — 1905 р., збудовано; 60. Малків — 1907 р., збудовано; 61. Модриць перед 1596 р., збудовано; 62. Ярославець — 1596 р., збудовано; 63. Турковичі — 1930 р., збудовано; 64. Турковичі — 1903 р., збудовано; 65. Ласків — 1890 р., збудовано; 66. Неверків — 1899 р., перемінено на римо-кат. костел; 67. Горишів польський — 1907 р., перемінено на римо-кат. костел; 68. Лашів — 1878 р., збудовано; 69. Зерники — 1893 р., спалено; 70. Набрж — 1907 р., збудовано; 71. Кмічин — 1892 р., збудовано; 72. Ликошин — 1908 р., збудовано; 73. Тарноватка (2 церкви) 1890 р., 1897 р., перемінено на римо-кат. костел; 74. Тарноватка — 1930 р., збудовано; 75. Лагівці — 1906 р., збудовано; 76. Шароволя — 1902 р., збудовано; 77. Каятви — 1910 р., збудовано; 78. Гонятичі — 1896 р., перемінено на римо-кат. костел; 79. Годиванці — 1911 р., перемінено на римо-кат. костел; 80. Крів — 1895 р., збудовано; 81. Топільча — 1912 р., перемінено на римо-кат. костел; 82. Шебрешин — 1184 р., збудовано; 83. Боратичі — 1886 р., спалено; 84. Замость — 1589 р., перемінено на римо-кат. костел; 85. Монастирок — 1885 р., перемінено на римо-кат. костел; 86. Розвалівка — 1910 р., перемінено на римо-кат. костел; 87. Головно — 1881 р., збудовано; 88. Уггині — 1911 р., збудовано; 89. Колиховичі — 1882 р., збудовано; 90. Острів к. Любартова — 1890 р., збудовано; 91. Ганськ — 1882 р., перемінено на римо-кат. костел; 92. Витично — 1930 р., збудовано; 93. Збереже — 1908 р., збудовано; 94. Голя — 1936 р., збудовано; 95. Любін — 1938 р., збудовано.

Отже разом 98 православних святинь, які побудовано або перед берестейською унією в 1596 р. чи пак по скасуванні унії, отже по 1875 р. ці, до котрих не може в ніякій мірі відноситися ревіндикація, загалізована вище згаданим договором поміж Апостольською Столицю та Річпосполитою, з 20. червня 1938 р. Між збудованими святинями були найстарші святині або одні з найстарших на території польської держави, як церква в Шебрешині 1184 р., церква в Корниці 1578 р., собор у Білій Підліській 1582 р., церква в Замості 1589 р. і церкви в Хоми (собор), в Врославці і Модрині без докладної дати, однак на кожний випадок побудовані перед 1596 р. Отже ті найстарші пам'ятки церковної архітектури збурили тепер в цілості на доручення державної адміністраційної влади. Це невіджалувана втрата для історії культури.

З цього спису виходить теж, що між збудованими православними святинями було 16 православних святинь, побудованих вже по світовій війні, отже за часів польської влади, зокрема в повіті більсько-підляський 4 (Біла Підліська, Кієвсь, Кодень і Костомолоти), в пов. білгорайський 6 (Біша, Хмельок, Княжполь, Липини, Обша і Замх), в пов. грубешівський 3 (Бусно, Городло і Теремін), в повіті влодавський 3 (Голя, Любін і Витично).

Вартість спалених і збудованих святинь іде в мільйони золотих.

Щоб підкреслити теперішній стан, подаю число уніятського населення та уніятських церков в 1874 р. в уніятській холмській дієцезії, на підставі офіційного шематизму тієї дієцезії за рік 1875. отже безпосередньо перед скасуванням там унії в 1875 р.

Ця, колиш уніятська холмська дієцезія входить тепер в цілості в склад православної варшавсько-холмської дієцезії:

Декавати	Число		Число церков		Число вірних	
	уніятів	парох.	філіальних	разом	на 1 парохію	на 1 церкву
Білгорайський	21.215	17	3	20	1.250	1.060
Грубешівський	28.615	31	17	48	920	600
Зембський	15.590	22	6	28	710	560
Красноставський	13.847	21	2	23	660	600
Томашівський	27.174	30	35	65	910	420
Холмський	19.531	26	4	30	750	650
Більський	31.016	30	3	30	1.030	940
Володавський	99.429	31	1	32	1.270	1.230
Константинівський	22.878	22	—	22	1.040	1.040
Радийський	24.577	16	1	17	1.530	1.440
Соколявський	5.274	10	2	12	530	440
Разом	249.146	256	74	330	970	760

ЛІКАР
недуг шкірних, венеричних та лік. косметики
Роман Лисяк
Довголітній заступник д-ра Е. Дурдзела
та лікар шкірно-венер. клініки ординує
1538 при вул. СИКСТУСЬКІЙ 56. 1-10

З цього виказу виходить, що в часі скасування церковної унії в 1875 р. в б. уніятській холмській дієцезії число уніятів (майже виключно української народності) було тоді 249.146 душ, число уніятських церков 330, в цьому 256 парохіальних і 74 філіальних, на одну уніятську церкву припадало 760 душ, на одну уніятську парохію припадало 970 душ. За часів православ'я від 1875 р. побудовано церкви тільки в 9-ти місцевостях так, що число православних церков доходило в 1914 р. до 340.

Тепер на території люблинського воевідства є 54 православних етатових церков, при чому число православної людності на цьому терені в 1931 р. згідно з офіційним списом людності було 210.400 душ, у цьому коло 200.000 української народності. Загалом число православної людності, коли взяти під увагу природний приріст, доходило тепер до 230.000 душ. Для тієї людності, розсіяної на широкому просторі, 54 етатових парохіальних і філіальних церков різуче замало, бо на одну етатову православну церкву припадає коло 4.260 душ.

Уніятський обряд (гр.-кат.) в Галичині, як і в усіх з люблинським воевідством зовнішню дуже подібний до православного обряду і має ту саму літургічну старо-славянську мову. В сусідніх з люблинським воевідством повітах львівського воевідства, згідно зі статистикою з 1931 р. є: в сокальському повіті 69.260 гр.-католиків і 41 парохій по 1.700 душ, у любачівському 44.696 гр.-католиків і 25 парохій по 1.780 душ, і в ярославському повіті 32.238 душ і 31 парохій по 1.680 душ.

Характеристичною ознакою східної християнської (зєдиненої і незєдиненої) церкви у відріженні від рим.-кат. костела в католицьких державах є те, що на одну парохію і на одного священника припадає розмірно мале число вірних. Церков є багато, але вони найчастіше невеликі. Населення хоче мати церкву близько своїх мешкань, бо східний обряд вимагає від своїх вірних частішої і довшої присутності в церкві так, що вірні східної церкви беруть живу і більш безпосередню участь у богослужбових відправах, не так, як це є в рим.-кат. костелі, де тієї безпосередньої участі вірних у богослужбових відправах у такій великій мірі нема.

Наводжу ці обставини в тій цілі, щоб вказати, що православне населення на території люблинського воевідства не треба було позбавляти святинь в інтересі релігійного культу і закріплення релігії, що хіба лежить теж в інтересі держави.

Тимчасом для цього населення з 300 кількадесять церков залишено ледви 54 церков, ревіндиковано коло 150, навіть таких, які не були збудовані за часів унії, перемінюючи їх на римо-кат. костели, а решту в останніх днях збудовано з доручення державної адміністраційної влади, не зважаючи цілковито на благальні просьби зацікавленого місцевого православного населення, яке правильно уважає збудовання своїх святинь великою моральною кривдою для себе і дуже боляче її відчуває, що зрештою зрозуміле для кожної культурної людини без огляду на віросповідання і національність. Тимбільше зрозуміле це кожна релігійна і глибоко віруюча людина.

Факти масового і плянкового бурення православних святинь на території люблинського воевідства викрили тяжкою жалобою всіх православних вірних у Польщі, і ту важку жалобу своїх братів поділяє в цілості українське гр.-кат. населення в Польщі.

Додатково подаю, що в днях 18. і 19. липня 1938 р. збудовано ще кілька православних церков і акцію бурення ведуть далі, при чому місцеве православне населення мусить часто платити кошти бурення в квоті, що сягає і до 1.000 зол. Досі збудовано 112 святинь.

Вчислаю ще цілу низку фактів переслідування і карання православних священників на релігійно-віросповідній основі. За відправу богослужень і уділення релігійних послуг покарані таких православних священників:

Повіт Білгорай: 1. о. Іван Олійник, 2. о. Петро Зріль, 3. о. Прокіп Вальченко, 4. о. Анатол Ключ — гошньо від 200 до 300 зол.

II. Повіт Володава: 1. о. Ір. Єфрем Федоренко, 2. о. Євген Охнич, 3. о. Методій Лужакевич, 4. о. Євген Кальчук, 5. о. Волод. Кошевой, 6. о. Василь Білєцький — по 500 зол.

III. Пов. Грубешів: 1. о. Теодор Садко 300 зол., 2. о. Яков Авт. Шварко 300 зол., 3. о. Вол. Охоб 400 зол., 4. о. Ізидор Захожий 200 зол., 5. о. Леонід Пазинський 500 зол., 6. о. Ір. Атанасій Боківнич 300 зол.

IV. Пов. Томашів: 1. о. Яків Лисюк 1.200 зол., 2. о. Іван Жуковський 2 місяці арешту, 3. о. Гнат Космій 2 міс. арешту, 4. о. Ярослав Шелінський 3 міс. арешту, 5. о. Крисович 1 міс. арешту, 6. о. Конст. Якимчук 4 міс. арешту, 7. о. Семен Демчук 2 міс. арешту.

Пароха грубешівської парохії покарали карою гризани в висоті 400 зол., за мольбу на спільному цвинтарі, на котрім від найдавніших часів аж до останньої хвилини без ніяких перепон хоронили померлих і відправляли молебни.

Для характеристики відносин, що панують тепер на території повітів, на яких мешкає українське православне населення, подаю повідомлення повітового старости в Томашеві, Казиміра Веляновського, який свідомо понижую гідність і піддає авторитет Голови Православної Церкви в Польщі, Митрополита Дионізія, називаючи його саботажником державних законів і розпорядків адміністраційної влади.

Треба зазначити, що цей пан Веляновський за 11-літній час свого урядування в томашів. повіті не лише не зміг злагодити антагонізм католицького і православного населення, але навпаки, кинув кістку ненависті між населення обох віросповідань та своїм непогамованим гоним до замикання і бурення святинь, викликав замішання та хаос у томашівському повіті, розбудив комунізм та сектарство, які довели вкінці до пацифікації в 1936-ому році. Про розміри бурення православних святинь під кермою старости Веляновського в томашівському повіті, свідчить число збурених святинь і домів молитви на терені того повіту.

Органи адміністраційної влади дуже часто карають православне населення на території люблінського воевідства за оборону прав своєї церкви та релігії. Характеризують це в моїх інтерпретаціях з 6. липня ц. р. і нинішній поділ в них наведені, як також події наведені в промислах українських послів у соймі в дні 6. липня 1938 р. як також у промовах українських сенаторів в сенаті в дні 14. липня 1938 р., про що я вгорі згадував.

Підтримуючи в цілості всі свої внески під адресою уряду, поміщені при кінці моєї згаданої вгорі інтерпеляції з 6. липня 1938 запитую:

1. Чи уряд схоче перевірити всі факти, які я вгорі навів і які відносяться до збурення та спалення православних святинь, вичислених в моїй інтерпеляції, далі наведені факти карання православних священників за відправу богослужень та уділювання релігійних послуг і виселювання їх з дотеперішніх місць їх замешкання та факт зневаження повітовим старостою Веляновським в Томашеві Голови Автокефальної Православної Церкви в Польщі, Митрополита Дионізія, вкінці факти шиканування православного населення на віросповідно-релігійному підложжі.

2) Чи уряд схоче потягнути до відповідальності органи державної влади, передовсім до тих старостів, які спричинили факти наведені в моїй інтерпеляції.

3) Чи уряд готов дає православному населенню та духовенству охорону перед безосновними репресіями.

4. Чим вкінці виправдає уряд масове бурення православних святинь, що відбувається з доручення державної влади, в якій цілі це сталося і чи схоче винагородити заподіяні шкоди, що повстали наслідком згаданих розпорядків влади.

Варшава, дня 21. липня 1938 р.

Д-р Степан Баран,
посол до сойму.

Українські інтерпеляції в Соймі.

Посол Володимир Кузьмович зголосив у соймі дві інтерпеляції до міністра внутрішніх справ: 1) у справі заборони кружкам Рідної Школи вести дитячі садки в деяких місцевос-

тях повіту Камінка Струмилова, тернопільського воевідства, і 2) у справі розв'язання громадської Ради в Якимові, повіту Камінка Струмилова, тернопільського воевідства.

Посвячення церковно-народного дому в Старім Яричеві.

В неділю 24. липня ц. р. відбулося посвячення Церковно-Народного Дому в Старім Яричеві. Посвячення довершив о. пралат Леонтій Куницький в асистії оо. заст. декана Миколи Землинського, пароха Старого Яричева, Гр. Брезденя, пароха Нового Яричева, Вол. Винницького, пароха Цеперова і Ю. Малого, пароха Якимова.

По посвяченні о. Землинський іменем Маткової Парохіяльної Ради в Старім Яричеві подав рахунковий звіт та вказав на всі труднощі, які треба було побороти при будові. Будова дому коштувала коло 17.000 зол., на її повне викінчення й адаптації салі треба ще 2—3 тисячі.

Відтак репрезентанти установ та організацій складали привіти і побажання: від Т-ва

„Просвіта“ дир. Магалає, голова Філії „Просвіти“ на львівський повіт, від Т-ва „Рідна Школа“ проф. Ластовецький, голова Повітового Львівського Союзу Кружків „Р. Ш.“, п. Мельник: від кооперації в Яричеві Новім, др. Свістель від Проводу УНДО й о. пралат Куницький від гр.-кат. Митрополічної Капітули.

На закінчення цього милого свята відбулася в салі ново-будованого дому народня забавка з танцями, що разом з тацією в часі посвячення дала 251 зол. доходу.

Слід підкреслити, що завдяки невтомній праці о. М. Землинського повстала домівка, в якій буде зосереджуватись освітнє, господарське і національне життя Старого Яричева.

Учасник.

Совітські республіки тратять бюджетову окремішність.

„Правда“ з 11. VII. повідомляє: на засіданні 10. ц. м. совнарком СССР, рішив доручити наркомфінансів СССР виробити єдиний статут, який би охоплював бюджет СССР і то всіх республік та місцевих органів влади. Для приготування цього закону совнарком утворив комісію під проводом В. Молотова, в якій мають брати участь також представники союзних і автономних республік та місцевих совітів...

СПІЗНЕНІ ЖНИВА НА СОВІТСЬКІЙ УКРАЇНІ.

„Ізвестія“ з 15. VII. пишуть: „До 10. ц. м. скошено в цілому СССР 6,567.000 гект. збіжжя. Минулого року до цього часу скошено 7,300.000 гектарів, хоч жнива й почалися трохи пізніше. У передових рілнничих районах як Крим, Одещина, Краснодарщина, Орджонікдзівський край та Ростовська область збіжжя досягло швидко й одночасно, а зі жнивими там не спішаться, тому є небезпека, що зерно висип-

лється. В Одещині скошено лише 14% збіжжя. Комбайнів не приготовано як слід, обслугову комбайнерів організовано еле“.

(Офінор).

УКРАЇНСЬКІ КОМУНІСТИ ДАРМУЮТЬ.

„Правда“ з 11. ц. м. жаліється, що комуністи на чужонаціональних землях занедбують пропаганду. „Ледви почалися жнива, як припинено масову роботу, що так могутньо розвивулася в часі виборчої кампанії. В багатьох місцевостях партійні організації рішили, що в часі жнив вони не мають чого робити. В бригадах Сальського району Ростовської області, Хорловського району Миколаївської області та в багатьох інших районах не видно ані агітаторів, ані промовців, туди не привозять навіть часописів...“

„Правда“ з 10. ц. м. подає дуже цікавий допис з Миколаєва: „По скінченні XIV зїзду КП(б)У миколаївський горком рішив скликати

Що писало „Діло“ 50 років тому.

Четвер, 26 (14) липня 1888.

ТОВАРИСТВО „НАРОДНЯ РАДА“.

„Товариство „Народня Рада“ підлягає важкого обов'язку стояти на стороні прав руського народу в Галичині, совісно і всесторонньо виконувати той свій обов'язок. Не перейде, можна сказати, ні одна народня справа, що зявиться на денний порядок, щоб не від „Народньої Ради“ не обговорили і не вирішили, яким чином довести її до доброго кінця в користь народу“.

Багато ухвал „Народньої Ради“ — пише „Діло“ — з останніх часів поницо не можна проголосити.

НЕБЕЗПЕКА НЕ МИНУЛА.

„Стандарт“ остерігає перед великими надіями на мир і каже: Ні. Біомарі не перестав журитись; Франція залишилася остерім, а Росія тайним але смертельним ворогом Німеччини. Французько-російський союз — це тільки питання часу. Злука Німеччини і Росії, позбавила її тільки інших приятелів і звідси це положення дуже скомпліковане“.

АНГЛІЙСЬКО-ТУРЕЦЬКИЙ КОНФЛІКТ.

„Згідно з вістками з Лондону зявляється між Англією й Туреччиною на досить небезпечний конфлікт, який дуже легко міг би стати причиною війни. Кажуть, що Англія дуже невдоволена з того, що Туреччина укріплює свої позиції над Евфратом і Тигром і заперестувала проти того і навіть загрозила, що на випадок, якби той протест був без успіху, вона уважатиме це за причину до війни. Здається, що в цій справі проявляється боротьба Англії з Росією“.

ВЕСЕЛКА ВНОЧІ.

Над Будзановом полилилася 18-го липня в год 11-тій вночі веселка, що її викликали проміні місяця. Веселка мала такі самі жінкі краски, як вземь від промінів сонця. Явище тривало 15 хвилин, народ ажоржив з цього велику війну.

НЕЗВИЧАЙНА ПРОСЬБА.

Засуджений на смерть злочинець вислав до Італійського короля просьбу, щоб він його не помилюва, бо утримання його у в'язниці багато коштувало йому гроші, а влада нехай радше передасть його бідній родині, бо Італія і так нічого не втратить з його смерті.

збори міського партійного активу, щоб обговорити справи зїзду, розіслано 680 запрошень. Годину після визначеного речинця прийшло на збори 319 осіб. По рефераті та по обговоренні справ лишилося 186 осіб. На другий день збилося на зборах лише 182 особи, але більшість з них зголосивши свою присутність опустили негайно салю“.

Страйковий рух у Польщі.

Головний Статистичний Уряд подає дані про безнастанний зріст страйкового руху в Польщі. Цей рух збільшується, починаючи від 1931 р.

В 1930 р. було 312 страйків у 1.185-тих підприємствах з 48.000 робітниками; в 1932 р. число страйків збільшилося на 504, в 6.219 підприємствах з 314.000 страйкарями; в 1934 р. було вже 946 страйків і відбулися вони в 9.416 підприємствах з 369.000 робітниками, а в 1936 р. нараховано аж 2.056 страйків у 22.016 підприємствах з 675.000 страйкуючими робітниками. Шойно в 1937 р. напруження страйкового руху дещо зменшилося. В цій році були 2.074 страйки в 22.058 підприємствах з 543.000 робітниками.

Яке тло, яка причина була, що робітники мусіло кидати працю і пристосовувати страйкову боротьбу супроти працедавців?

У 1937 р. виникли страйки з таких причин: 893 страйки (на 2074 разом) з домаганням підвищення платень; 62 страйки з вимогою необхідувати заробітну платню; 250 страйки через не виплату зарібіків і 144 страйки — протестальні й солідарності.

З даних Головного Статистичного Уряду виходить, що в 1937 р. — 1476 страйків виграло і тільки 358 програмо. Ці числа говорять проречистою мовою, а саме, що страйкова акція була на загал виправдана й завинена самими працедавцями, які аж під загрозою страйку роботи йшли на уступки. Коли брати під увагу польський рівень робітничої платні, в Польщі, то дивно виглядає, що аж у так багатьох випадках треба було загрози страйку, щоб працедавці платили злягаючі заробітки.

В кожному читальню, в кожному кооперативу й у кожну установу та взагалі в кожному свідому жителі ювілейні образи „Просвіти“!

ПОВОРОТ БРИТІЙСЬКОГО МІНІСТРА ВІЙНИ ДО ЛЬОНДОНУ.

Після нарад з марш. Гамленом, відомими Шостаном та іншими французькими державними мужами, брит. міністр війни Гор Белша відїждзав до Парижа до Льондону.

Сторінка без політики.

3 американських судових помилок.

Два американські правники видали цілу книжку цікавих правничих „жазусів“, для прикладу, як американські судді йдуть за здоровим розумом, стосуючись до писаних законів. Хто з читачів хоче, може сам завітати у суддо і рішити наведені конфлікти. Щойно при кінці ми переліжемо розв'язку кожного зокрема.

1. Смерть від пальця.

Томаса Гарлянда завабили у пастку і ограбили бандити. У бійці зрадили йому великий палець. Лікар оглянувши палець сказав, що треба його негайно оперативним відрізати, бо зажаження загрожувало життю. Гарлянд не послухав і за кілька днів треба було ампутувати палець, але пацієнт таки умер. Зловили бандита, який зрадив Гарлянда. Лікар ствердив на суді, що якби були ампутували палець раніше, Гарлянд не був би умер.

Проблема: Чи бандита можуть засудити на смертну через те, що з його вини ограблений умер?

2. Чиї вишні?

Велика вишня, що належала до Сарі Гоффман, росла у віддалі двох стіп від суміжного саду, що належав до Абнера Армстронга. Пеня була на цьому боці, але галузі звисали над Армстронговим садом. Коли треба було збирати вишні, Сара мусіла вилізати на дерево і як та галодилася угорі над садом свого сусіда. Коли Армстронг це побачив — заборонив їй збирати вишні. Повстала суперечка. Американський закон каже: „Власник ґрунту розпоряджає ним і вгору над ним аж до неба і вниз аж до середини земної кулі“.

Проблема: Хто дістане вишні з галузей, які висять над садом Армстронга?

3. Спеціаліст.

Анну Мор боліло так дошкульно вухо, що коли лікар порадив їй зробити операцію, вона рада не чекаючи. Лікар мав їй вухо знечутити. Вона була переконана, що знечутить їй саме вухо, яке потребувало операції. Як вона лягувала, коли відкрили, що він зоперував їй ліву вухо. На суді лікар боронився, що він перш операцією оглянув обидва вуха пацієнтки і спираючись, що ліве потребує швидшої операції. При операції був присутній домашній лікар „Анна Мор і знав про це. Операція пройшла добре, і проте Анна Мор подала лікаря в суд. Вона посилається на такий закон: „Хто порушить якусь частину тіла другої особи без її дозволу, відповідає на напад і мусить платити відшкодування“.

Проблема: Чи Анна Мор має право домагатися відшкодування?

„Коли хтось грає на носі...“

Морріс Гарстенфельд при різних нагодах приставляв до свого носа великий палець і так пародійно „заграв на носі“ у сторону Джона Шенна. Цей казав його арештувати. Американський закон каже: „Кожна особа, яка з наміром

порушити чужий спокій або коли такі порушує чужий спокій своєю поведінкою, аживаючи образливих слів чи жестів підлягає карі“.

Проблема: Чи гру на носі пальцем і рухи в повітрі довкола свого носа можна вважати образою?

5. Поквапний шлюб.

У вересні 1921 р. взяли шлюб панство Міріціо. Обидвоє римо-католики погодилися, що вони не піchnуть разом мешкати ані жити, поки не візьмуть іще церковного шлюбу на Різдво. Прийшло Різдво, а чоловік не з'явився у церкві. Жінка внесла розводну скаргу з претенсією платити їй аліменти. Чоловік не заплатив нічого.

Закон каже: „Коли без слушної причини жінка відмовляється мешкати разом із чоловіком, він не має обов'язку її утримувати“.

Проблема: Чи суд засудив Міріціо на аліменти своїй жінці?

6. Поступовий купець.

„Поступові купці продають сало Стар...“ Після цього йшли назви крамниць, які продають це сало. Макс Бравн перейшов вулицею, побачив на списі і своє прізвище — скипів від обурення. Він же-ж кошерний різник. Від фірми Стар він домагався негайно, щоб його счеркнули зі спису, але фірма не хотіла, кажучи, що слово „поступовий“ це похвала, а не образа.

Закон каже: „Оголошення фальшивого тексту, що захитує добрим іменем якоїсь особи або осмішує її — підлягає карі“.

Проблема: Чи Бравн виграв процес за образу?

Розв'язка.

1. Бандит відповідає за вбивство. Нема ріжниць, чи рани були смертельні відразу чи спричинили смерть пізніше, без огляду на те, що зробив Гарлянд при лікуванні.

2. Вишні належать до Сарі. Про право власності рішає місце, де росте пеня. Коли Армстронг хотів, ніг заздалегідь домагатися, щоб забрати галузі з його частини саду, згідно з законом про „ґрунт уверх аж до неба“.

3. Анна Мор дістала відшкодування від лікаря 14.000 доларів. Лікар може оперувати тільки ту частину тіла, на яку згодився пацієнт. Лікар може несподівано переводити операцію тільки тоді, коли є загроза смерті. Факт, що якась операція повелася не виправдує лікаря, коли він зробив не ту, яку бажав пацієнт.

4. Моріса Гарстенфельда засудили за образу. Малі хлопці можуть грати собі на носі, щоб дразнити один одного, але у старших людей це не забава, а образа.

5. Чоловік не має обов'язку платити нічого, бо американський закон визнає подружжя вже на підставі світського шлюбу. Жінка раз заміжня не може відмовлятися від співжиття.

6. Кошерному купцеві назва „поступовий“ шкодить в інтересі. Навіть коли якась особа має добрі наміри, але спричиняє шкоду чи ображує другого невідповідним словом — вона винувата.

ком з Фрідріхсгафен, облетів Росію, Токіо, Лос-Анджелес, Лейкгерст і вернувся до Німеччини по 20 днях і 4 годинах. Цю подорож директор Екенер згорі собі уплянував — і згідно з пляном обідав землю без найменших пригод.

Останні рекорди.

Останній рекорд перед Хюзом, здобув Віллі Пост. Перший лет Поста був у 1931 році. 15474 км. зробив він у 8 днів, 15 год. і 51 хв. Цим непересічним осягом Пост не задовольнявся. У 1933 р. вирушає знову в подорож довкола глобу. Йому вдається ще швидше облетіти землю. Ту саму дорогу, що першим разом, він зробив у 7 днів, 13 год. і 49 хв. Коли говоримо про лет довкола нашої землі, це можна не згадати нещасливої Амелі Іргард, яка вибрала була собі найдовшу дорогу, ген понад рівник. Відважна летунка зробила тільки половину дороги. У другій половині дороги ураз із своїм другом-літаком нещасливо загинула на водах грізного океану. Останнім героєм перелету є Г. Хюз, який облетів землю в 91 годині, без жадних прикрих пригод.

ЛІКАРІ КУХАРЯМИ.

Офіційне британське лікарське товариство видало „Куховарську книжку для лікарів“. Поява такої книжки в Англії подиктована своєрідними обставинами. У Англії дуже погано гартують і сотні тисяч громадян нездужає на шлунок. Щоб запобігти цьому лікарі вибрали найголовніші приписи дієти і вказівки, чого не можна мішати. Крім цього зредували відділ страв, як їх приладжувати та як в'язати на обід і вечерю, з програмою на три тижні. При стравах доданий теж цінник.

НАСЛІДКИ ШТУЧНОЇ КРАСИ.

Нью-Йорські жіночі товариства почали величезну кампанію проти різних „сальонів краси“. Виявилось, що за один минулий рік на просторі нью-йорського стейту 4500 жінок дістало різні недуги через невадні операції в тих сальонах, головню нечистоту. Наслідком цієї кампанії всі сальони краси та косметичні кабінети підлягатимуть від тепер контролі Міністерства Здоров'я.

ЗНАЄ 290 МОВ.

У Франкфурті живе проф. Ганс Шутц, який знає 290 мов. Його батько знав усього 12 мов; він дістав по батьковій мовознавчій таланті і в 9 ому році почав вивчати італійську, французьку та англійську мову. Після них систематично вивчав групами всі європейські споріднені мови та їх діалекти. Шутц каже, що найкраще було йому вивчити — мадярську мову, баскійську і деякі діалекти індійські та мавжайські.

КОМІРЦІ ДЛЯ ЛЕТУНІВ.

Для летунів Спол. Держав придумали комірці, який виконує роль апарату, щоб можна порозумітися з землею та радіовими апаратами на інших літаках. На комірці є мікрофон напроти горла; коли летун говорить радіові хвилі передають незвичайно виразно його слова. Військове міністерство Спол. Держав тримало цей винахід у тайні вже два роки.

ВЕСЕЛЕ

— Чую, моя дороженька, що ти їдеш тепер щодня верхи? Чи від того можна похудіти?

— Ще й як! Прийди подивитися на мого коня. Шкіра і кости!

ЧИМ НАЙКРАЩЕ БУТИ.

Підчас вечері Фрідріха Великого з Йосифом II і князем де Лінь, спитали князя: „Чим би ви хотіли найкраще бути?“ Де Лінь відповів без надуми: „До трицятого року гарною жінкою, до шістдесятого розумним і щасливим полководцем, пізніше — кардиналом“.

ЧЕМНІ ПРОКЛОНИ.

Сектантам квакрам не вільно ані присягати ані проклинати. Але бувають хвилини у житті, крди людина має потребу закаркати у люті. Тоді квакря помагають собі описовим фразам. І так один із славних квакря розгніваний на свого приятеля, сказав: „Джмі! Ти знаєш, що я ніколи не прозиваю інших. А проте, якби суди звернувся до мене з проханням, щоб я показав йому у місті найбільшого брехуна і нахабу, то я прийшов би до тебе чемненнєм і сказав тільки: „Приятелю Джмі! Суддя хоче з тобою порозуміватися!“

Перегони довкола земної кулі.

Фімас Фог — це перший чоловік, який за вісім часів підв'язав думку, щоб відбулися перегони довкола земної кулі. Та найцікавіше те, що Фог взагалі не існував. Фог герой усіх відомих повістей Жіль Верна „Подорож довкола світу в 80 днів“. Ця книжка доводить, що Жіль Верн був радше ясновидцем, як ірйником, коли казав про героїв в 1872 році об'їхати світ і 80 днів. Дев'ять минуло 17 літ від хвилини, коли Жиль Верн, а вже найшовся такий, що зміг побити повістевий рекорд. Та-кож об'їхав нашу землю в 72 днів. Минуло ще сто років і з'явився ще ліпший турист. Як у 1913 році Джон Г. Марс об'їхав землю в 66 днів 21 год. і 36 хвилин. Марсові помага-ли рекорд поїзди та кораблі.

Повітряна дорога.

Білише згадані рекорди побити літаки. Повітряна дорога показавася найвишдітною і найкращішою до перегонів. Перед вибу-

хом війни потрібно було 4 тижні, щоб об'їхати землю. В 1926 році вже зовсім вигідно можна було об'їхати землю в 4-ох тижнях. Два американські журналісти Еванс і Белс із щоденника „Нью-Йорк Ворлд“ об'їхали землю лише в 28 днів, 14 год. і 36 хвилинах. А в 1928 році Джон Г. Мірс і сотник Коулер об'їхали земню кулю в 23 днів 15 годинах і 15 хвилинах. Після цього американські видавництва придумали зорганізувати перегони довкола землі. Цю думку прийняли дуже прихильно і так у 1936 році відбулися перегони. Перше місце здобув ньюйорський журналіст Г. К. Екінс. На те місце, звідки він виїхав прибув по 18 днів, 11 годинах і 14 хвилинах. Потім такі подорожі довкола землі стали природним явищем. Тепер зовсім не треба спішитися, щоб у 2—3 тижнях об'їхати землю.

Цепеліни.

Правдивий повітряний лет довкола землі датується властиво від 1929 року. В тім році директор закладів цепелінів Екенер виїхав літа-

СПОРТОВА СТОРІНКА.

Лінивство чи байдужність?

СПРАВА ФУТБОЛЬНИХ СУДДІВ

Майже на кожному кроці чуємо нарікання наших футболістів, провідників дружин та широких кол спортової публіки на „сторонність суддів“ підчас футбольних, зокрема мистецьких змагань. Ці нарікання стали вже правилом і таким чином змагання чи провідники дружин намагаються найчастіше виправдати невдачі на зеленій мураві. Все і нсюди винен суддя. Очевидно — так воно не є. Але справа спортивних суддів стає у нас, головню тепер, напередодні нового футбольного сезону, знову гостро актуальною.

Тут хочемо звернути увагу на дивний і нічим неоправданий факт, що українських спортивних суддів майже нема, бо тих кількох суддів, що мають змогу і право судити важливі футбольні змагання, рішуче за мало у відношенні до кількості й сили українських клубів. Це явище наскрізь ненормальне і його треба якнайшвидше змінити на краще.

Адже метчі львівської Окружної Ліги можуть судити лише: інж. Хоминінець зі Стрия і проф. Романець із Перемишля. А-класові й поважніші товариські метчі судює ще проф. Хичій із Перемишля. Колиж до цих трьох суддів додамо ще двох-трьох суддів із Перемишля і може одного-двох із Тернополя, то вичерпаємо вже листу українських футбольних суддів. Львів — найважливіший і найсильніший осередок українського футбольного життя — не має досівно ні одного свого судді! Таким чином метчі України та інших українських дружин судують завжди лише судді поляки або жиди. І хоч претензії української публіки та змаганців до тих суддів не все оправдані, проте годі сподіватися, щоб чужий суддя був завжди у важких вирішальних метчах наскрізь об'єктивний. Бож у таких метчах, крім всякого роду натиску на суддів, крім нездорового явища „натягання“ і „фабрикування“ вислідів, чималу ролю грає теж і своєрідний сентимент до влас-

них чи близьких дружин. А таким сентиментом кермуться судді поляки чи жиди доволі часто.

Чи є на це рада? Очевидно, що є. Однак це не такі засоби, як їх уживає частина нашої публіки, недоволена майже усіма рішеннями футбольних суддів, бо некультурні вигуки, прізвиська, погрози-тероризування і т. д. не лише дають ніяких успіхів, але найчастіше можуть ще пошкодити українському клубові. На поправу відносин у суддівських справах є лиш одна рада: якнайбільше число футбольних суддів-українців.

Та щоб цих рядків не пояснював собі хтось мильно, замітимо, що судді українці не потребують збисів виявляти підчас виконання суддівських функцій на грищі своєрідного сентименту до української дружини. Ні, вони повинні бути лиш строго об'єктивні. Це зеднає їм не тільки призначення серед своїх, але й серед чужих і авторитет українських суддів буде тоді такий сильний, що його не зможуть підважити ніякі злобні зазіхання.

Всі ці міркування лиш на випадок... як будуть українські футбольні судді. А покищо знаємо, що навіть серед членів львівських клубів важко було недавно знайти людей, які хотілиб перейти курс кандидатів на суддів, що його недавно організувала львівська округа. Невже серед маси цих молодих людей, що вивчили підчас метчів, виявляючи при тім іноді крайню ігноранцію правил і приписів гри, не знайдеться хоч кільканацятьох людей, що не полінувались би познайомитись основніше з футбольними правилами? Віримо, що така мінімальна кількість таких може знайдеться і на цих людей упаде почесний обов'язок виповнити цю заведбану прогалину в ділянці спортивних суддів та працювати справді для добра і доброї слави українського спорту.

Р. С.

ВІДКЛИКАННЯ МЕТЧУ СЯН — ТШЛ.

В мін. суботу вчорашній дістала львівська футбольна округа з обома нещасливим клубам повідомлення львівського Городського Отростства про заборону змагань на ахид до Окр. Ліги в неділю 24. липня. Своєю рішечкою Городське отростство не хотіло узяти, але є доволі ясно, що воно зробило це з уваги на публічну безпеку, чого такий „господар“, як ТШЛ, не міг гарантувати.

В неділю 24. липня вчорашній дістала львівська футбольна округа з обома нещасливим клубам повідомлення львівського Городського Отростства про заборону змагань на ахид до Окр. Ліги в неділю 24. липня. Своєю рішечкою Городське отростство не хотіло узяти, але є доволі ясно, що воно зробило це з уваги на публічну безпеку, чого такий „господар“, як ТШЛ, не міг гарантувати.

Коли і де відбудеться відкладений метч Сян—ТШЛ, покищо не відомо. Мабуть, у неділю 31. липня п. р. Вістки про це спокійно подамо.

ЗМАГАННЯ ЗА ЧАШУ.

Турнір 4-х дружин за чашу Стрия.

В неділю 24. п. м. почався у Стрию футбольний турнір за чашу Стрия, що триватиме три тижні. В турнірі беруть участь: Сял, Погонь І. Б., Отросток і РКС. Турнір відбуватиметься пунтковою системою, без пенальті.

Скала — Погонь І. Б. 3:2 (2:2). Наша дружина награла дуже амбітно і без таких провінціалістських атрибутів, як „лишання“ з еготичними воззів з могом. На цьому скористалася сама гра, що була гарна для обох і продуктивна. Ворота для нашої дружини стріляли: Павліца (2) і Малецький. Суддював Кружковський. До цих змагань виступила наша дружина в складі: Малецький, Сял, Дорошко, Шевчук, Мотульський, Котурба, Ульський, Малецький, Павліца, Заплатинський, Гороховица.

Другий метч Стриня — РКС 4:0, був помітно слабшій гри обидвох дружин.

ТУРНІР ЗА ЧАШУ ЗОЛОЧЕВА.

ЗОЛОЧІВ. Русалка — ОРБ 2:2 (0:1). Змагання за чашу Золочева. В таблиці веде ОРБ (4 пкт.), 2) Русалка (3 пкт.), 3) Яліва (1 пкт.) і ЖЕГЕ (0 пкт.).

КАМІНКА СТРУМІЛОВА. Буг — Стріла (Жовтис) 4:2 (1:0). Наша дружина грала добре, але без шкоти.

ЗА ВХІД ДО ДЕРЖАВНОЇ ЛІГИ.

КРАКІВ. Гарбарня — Чорні 5:1 (2:0). Чорні були рівноцінною дружиною лише в перших двох матчах.

і на початку другої половини. Близькі ворота для Чорних стріляв Жуковський.

СТАНІСЛАВІВ. Ревєра — Домб 2:2 (1:1). Дуже цікава гра. Домб був дружиною кінцями змагань і кінцями змагань.

ВАРШАВА. Турноти (Лодзь) — Легія 4:1 (2:1). ПОЗНАНЬ. Грив (Торунь) — Легія 3:3 (2:1). ЛЮБЛІН. Уніа — РКС (Заглембе) 3:3 (2:2). ВІЛЬНО. ВКС (Гродно) — Маніаби 1:0 (1:0). ЛУЦЬК. ПКС — Погонь (Барестя) 3:1 (1:0).

В І. групі вилучили Турноти (8 гр., 6:0), в групі II. Легія (Познань) (2, 8:1), в групі III. Гарбарня (8, 4:2), в групі IV. ПКС (Луцьк) (3, 4:2).

ЗА ВСІД ДО А-КЛАСИ.

НАДВІРНА: Баскид—Сьвіт (Монастирська) 3:3 (2:1). Наша дружина веде майже до кінця змагань 3:2, але суддя п. Фелюк воля нерішучий і поміг Сьвітові вквезти в Надвірній один пункт. Ворота для нашої дружини стріляв Богачук, Полатайко і Зубаль. Після змагань прийшло до прихрих інцидентів та білок.

У грах за ахид до стан. А-класи веде Сьвіт перед Тесном (Калуш) і Вєсидом.

Скала (Стрия) гратиме ще раз з дрогобичським Туром. Ми повідомляємо вже наших читачів про дивачні практики на відплатному метчу Скала—Тур у Дрогобичі (1:3), який судювали три судді зі самстанками. Тому, що така практика незгідна зі суддівськими правилами. Видля Скала висі протест до дрогобичської підокруги і до ВГ і Д львівської округи. Львівський ВГ і Д не прийняв ще рішення в цій справі, але існує загальна опінія, що згаданий метч Скала—Тур уневажнять і накажуть його повторити.

ЗА ВХІД ДО Б-КЛАСИ.

Зоря (Львів) починає за тиждень гри за ахид до Б-класи. Після остаточної верифікації змагань та устгнення таблиці двох груп львівської Б-класи визначено стріли мистця групи І. — ЗОРІ (Львів) і мистцем групи II. — СТИШЕЛЬЦЕМ (Перемишляки) на 31. липня п. р. Метч цей відбудеться у Львові. Рекаж — 7. серпня у Перемишляках. Віiamo, що наша львівська дружина вийде переможцем і одобуде заслужений аванс.

РІВНЕ: Горня—Стшелец (Дубно) 3:0 (1:0). Перші фінальні змагання, розіграні 17. п. м. за ахид до Б-класи Волинської Округи з мистцем II. групи Стшелецом з Дубна, вирішила охляняття Горні у свою користь у гарному стилі 3:0 (1:0). Від першої хвилини гри Горня накладе шалене темпо і майже повних 45 хв. не сходять з карного поля Стшелеца. Дружина гостей почала грати брутально, головню залогом. Друга половина поча-

Поручаємо!

„Говерля“ „Буй-тур“
ТА ІНШІ РОБЕРИ (НОЛЕСА)

кооп. „П Л А С Т“

Львів, вул. Городецька 13.

ЖАДАЙТЕ ПРОСПЕКТІВ — ЦІННИКІВ.

ТОВАРИСЬКІ ЗМАГАННЯ.

СТАНІСЛАВІВ: Ревєра II.—Пролом 3:2 (1:1). Ворота для Пролому стріляв Урський.

ДРОГОВИЧ: Ватра II.—Нордія (Дрогобич) 5:4 (3:4). Гарна перемога II-ої дружини Ватри, в якій добре играли Романяк у нападі і Грибонич на середній позиції. ДРОГОВИЧ: Стшелец (Борислав)—Юнак (Дрогобич) 4:1 (2:1). Змагання за чашу ПБ і ВФ покінчилися сензаційною перемогою А-класового Стшелеца над юнаком Юнаком, що виступив у своєму повному складі. Гра на низькому рівні і дуже брутальна з обидвох сторін. Суддя п. Гальперн зі Стрия мусів викинути з гри Здобилля (Юнак) і Гуліча (Стшелец).

ПЕРЕМИШЛЬ: Польна—РКС 3:1 (0:0). Сензаційна перемога мистця В-класи перемишської підокруги над юнаком робітничою дружиною зі Львова в товаришескому метчу. Суддя п. Матушек.

ТЕРНОПІЛЬ: Егуда—Легіон 3:2 (0:2). Змагання мистецтва міста Тернополя.

СХІДНИЦЯ: Кадімаг—Гази 5:2 (1:1). Заслужена перемога технічно кращої дружини Кадімагу.

ЗА ЧАШУ СЕРЕДУЩОЇ ЕВРОПИ.

Півфінальні змагання дали такі вислди:

ТУРНІО: Юентус—Ференцварош 3:2 (2:1).

ДЖЕНОВА: Дженова—Славія 4:2 (2:1).

КАЛЕНДАРЕЦЬ ЗМАГАНЬ ЗА МИСТЕЦТВО ЛЬВІВСЬКОЇ ОКР. ЛІГИ В ОСІНЬОМУ СЕЗОНІ 1936 Р.

Господарі на першому місці. Буквою Х означають переможців фіналу Сян—Т. Ш. Л.

14. серпня: Х — Польонія, Ресовія—Погонь І. Б. ВКС—Корона, РКС—Лехія.

21. серпня: Україна—Погонь І. Б., Корона—Гасмоней, Польонія—Лехія, Юнак—Ресовія, РКС—Погонь Стрия, ВКС—Х.

28. серпня: Лехія—Чорні, Ресовія—Україна, Гасмоней—ВКС, Польонія—Юнак, Х—Погонь, Стрия, Корона—РКС.

4. вересня: Чорні—Х, Україна—Погонь—Стрия, Погонь І. Б.—Гасмоней, Корона—Польонія, Лехія—Ресовія, Юнак—РКС.

11. вересня: Юнак—Чорні, Польонія—Україна, Погонь—Стрия—Гасмоней, Погонь І. Б.—Корона, Х—Ресовія, ВКС—Лехія.

18. вересня: Чорні—Україна, РКС—Гасмоней, Х—Юнак, ВКС—Погонь І. Б., Лехія—Погонь—Стрия, Ресовія—Корона.

25. вересня: РКС—Чорні, Україна—ВКС, Гасмоней—Польонія, Юнак—Корона, Погонь—Стрия—Ресовія, Погонь І. Б.—Лехія.

2. жовтня: Польонія—Чорні, Гасмоней—Україна, Погонь І. Б.—Юнак, Погонь—Стрия—Корона, ВКС—РКС—Лехія—Х.

9. жовтня: Ресовія—Чорні, Корона—Україна, Юнак—Гасмоней, РКС—Погонь І. Б., Погонь—Стрия—Польонія.

16. жовтня: Гасмоней—Чорні, Україна—РКС, Польонія—Ресовія, Корона—Лехія, Погонь І. Б.—Х, ВКС—Юнак.

23. жовтня: Чорні—Корона, Гасмоней—Х, ВКС—Польонія, Лехія—Юнак, Погонь—Стрия—Погонь І. Б.—Ресовія.

30. жовтня: Погонь І. Б.—Чорні, Польонія—РКС, Погонь—Стрия—ВКС, Х—Корона, Лехія—Гасмоней, Юнак—Україна.

6. листопада: Чорні—ВКС, Погонь—І. Б.—Польонія, Юнак—Погонь—Стрия, РКС—Х, Ресовія—Гасмоней, Україна—Лехія.

13. листопада: Погонь—Стрия—Чорні, Ресовія—ВКС—Х—Україна.

МОЛОДІ НАКОЛЕСНИКИ НА СТАРТІ БІГУ ЛЬВІВ. МИКОЛАЙ—Львів.

31. липня відбудеться наколесницькі змагання між ценионованих з участю всіх львівських клубів на трасі Львів—Миколаїв—Львів (70 км.). У цьому бігу мають стартувати також змагання таких клубів, що не мають до Державного Наколесницького Союзу, коли акують змагальну карту („кварту акційову“), долучать одну змагальну карту („кварту акційову“), долучать одну змагальну карту („кварту акційову“), долучать одну змагальну карту („кварту акційову“).

Для п'ятиох перших змаганців призначено подарунки і цінні нагороди.

Учасники цього бігу матимуть одесь право старту в бігу за чашу „Діак“ і Ф. Ш. Стефанюка.

До Впов. Передплатників Складанки П. К. О.

розсилаємо з нинішнім числом,
якими просимо надсилати перед-
плату на серпень 1938 р.

АДМІНІСТРАЦІЯ.

справу переходу кільканадцятьох місцевих римо-католиків - українців на греко-католицький обряд. У зв'язку з тим прийшло до гострих перепалок між учасниками віча.

— **Ледви один український лавник у Городку.** Староство в Городку рішило на днях остаточно справу вибору українця на лавника в міській управі Городка п. Михайла Цуньовського, якого міська рада вибрала ще в осені 1937 р. Проти вибору внесли радні-поляки (ендеки) спротив до староства, що його шойно минулого тижня до сімох місяців староство відкинуло як безосновний. Таким робом до управи міста Городка увійшов одиникий українець — людина загалом поважаєма. Тепер має міська рада в Городку на 24-ох радних ледви 3 українців, хоч українці творять третину населення Городка.

— **По 100 зол. гривни за чорну стяжку.** Жидачівське староство карним наказом дня 21. ц. м. покарало Степана Величка, Миколу Гірника, Анну Курілко, Ану Козинську та Ольгу Петрівську всіх з Миколаєва за ношення чорної стяжки на відзнаці т-ва „Просвіта“ — кожного по 100 зол. гривни або по 10 днів арешту. Засуджені відкликалися до окружного суду.

— **„Як хочеться виграти змагання при допомозі бойки“.** „Век Нови“ з 26. ц. м. (ч. 11.162) у новинці під поданим вгорі наголовком запевняє своїх читачів, що львівське городське староство заборонило тагання за вхід до Окружної Ліги між Сяном і Т. Ш. Л. у неділю 24. ц. м. тому, що — мовляв — Сян організував бойки, з якими мав намір приїхати до Львова. Ось такою то брехнею годую „Век Нови“ своїх читачів і далі цюже проти української дружини, щоб за всяку ціну не допустити Сяну до Окружної Ліги. Якщо вже брехливість „Веку Нового“ посунулася аж так далеко, що хапається свідомого наклепу, то нехай здобудеться бодай на відвагу і подасть джерело своїх інформацій про „організування Сяном бойок“. — При цій нагоді слід теж згадати, що „Слово Народове“ з 23. ц. м. (ч. 211) помістило велику статтю п. н. „Котрий то батяр зі Львова? Так виитають українці польських змагунів“ з корчемною лайкою та брехнею на поведінку української публіки і змагунів Сяну під час м'ячевих змагань у Перемишлі 17. ц. м. Свою статтю кінчить „Слово Народове“ таким багатомовним покликком: „Усі спортивні клуби повинні стриматися від змагань з нашими ворогами“. Ось до яких висновків дійшов орган ендеків у своїй сліпій ненависті до українців. Коментарі хіба зайві.

— **Нові алярми ендеків про „курчене сен стану поселян“ у Львові.** „Слово Народове“ з 24. ц. м. (ч. 212) помістило велику статтю п. н. „Алярмуйонце весьці з Личакова“, в якій бе на тривогу, що українці викупувають — мовляв — „польські парцелі і будинки“ на Горішнім Личакові. Далі зі „Слова Народового“ довідуємося, що українці задумували викупити парцелю п. Ношковської при тракці Глинянській під будову церкви, але „мешканці Личакова чувалі і заалармувалі за допомог нашого пісма патріотични Львов“. Ось чим хвалиться „католицько-народове“ „Слово Народове“. „Архикатолики“, за яких себе вважають польські ендеки і на кожному кроці це підкреслюють, не допустили до купни площі під будову католицької святині. Так, так! Є чим хвалитися. Повинні були у своїй широкості додати, що швидше згодяться на будову мечету або синагоги на Горішнім Личакові, ніж на будову католицької церкви. Далі „С. Н.“ алярмує своїх „родакуф“, що „Центросоюз“ купив реальність з площею при вул. Личаківській ч. 100 на м'ясарню, а влада рішила вивласнити 42-моргову площу на Личакові, на якій раніше була площа „Гасмонеї“ і віддати її українцям в заміну за вивласнену площу Сокола-Батиска. Свої алярми „С. Н.“ кінчить покликком до „Зв'язку оборонцув Львова“, щоб зацікавився справою вивласнення цієї площі, себто щоб не допустив до її переходу в українські руки, бо, мовляв, на цьому терені мали повстати „навали для оборонцув Львова“.

— **38 польських півосель у бучацькому повіті.** Заходом польських організацій відкрито на селах бучацького повіту 38 півосель для сільських дітей.

— **За комуністичну діяльність** почалася минулого тижня розправа проти Абрагама Манастера, Василя Гранички і 10-ох товаришів перед трибуналом окружного суду у Львові під проводом д-ра Льюкера. Підсудних обвинувачує прок. Ольшевський, боронить кількох адвокатів, між ними адв. д-р Скибіньський. Підсудних арештувала поліція на основі знайдених матеріалів в архіві польського комуніста Стефана Цивінського у Відні. Підсудні заперечують свою вину.

— **Львівська хроніка.** Вночі з неділі на понеділок невідомий напасник зранив Михайла Біляка і Романа Гасюка при вул. Яблоновських. Ранених відвезли до шпиталю, де їх переслухали поліційні агенти. — З відділу пошесних недуг львівського шпиталю втік минулої ночі 54-літній Микола Титин зпід Бучача. — Слідство виявило, що молода жінка, яка повісилася минулої п'ятниці на паркані при вул. Городецькій називається Тавбе Кавфман і мала 25 літ. Причиною самогубства нещаслива любов.

— **Краєва хроніка.** Вантажне авто А. Бояновського зі Станиславова переїхало в Бучачі 80-літню Н. Сейферову, яка померла. — В Перемишлі занедужала одна особа на прищипу. Влада заборонила зганяти худобу до міста, щоб не розволікати далі цієї пошести.

— **Причина катастрофи польського літака.** Польська і румунська комісія закінчили слідство у справі катастрофи польського літака на Буковині. На основі зібраних матеріалів слід здогадуватися, що до катастрофи дійшло внаслідок поганих атмосферичних умов. Комісія не ствердила ніяких дефектів у моторі ні приладді. Літак виявив у повітрі надзвичайну тривалість і розбився шойно при зударі з землею. Пошта, товари і клуки подорожніх не знищились. Всі подорожні були обезпечені на випадок смерті по 40 тисяч золотих, літак теж на повну вартість.

— **Страшне здичиння на селі.** З Хмельова пов. Тарнобжег виїшла з хати минулої неділі вечором 24-літня Анеля Ядах зі своїм нареченим 27-літнім М. Козьолом і вже більше не вернулася до дому. Повідомлена поліція арештувала Козьола і знайшла тіло його нареченої. Козьол убив свою наречену, закопав на своєму полі, що його заорав і засіяв любіном.

— **Нова диверсійна ватага озброєних селян** появилася на Поліссі на просторі мірчанської громади, пінського повіту. Першу ватагу поліція розбила в лісах кобринського повіту. Слідство в цій справі — пише польське преса — виявило, що ватага складалася з „розатігованих“ селян, які рішили перейти кордон до УССР, а відтіля до Іспанії.

— **Як агітують ендеки.** Перед окружним судом у Лодзі відбувається розправа проти 58-літнього Романа Котасінського, діяча „Строніцтва Народового“, що на вічу в Пйонтку сказав: „Пророкую упадок Польщі, якщо в ній будуть кермувати жиди. Проступки державних урядовців безкарні. Їх покривають мовчанкою. Ніодна держава не числиться з Польщею“. Суд у першій інстанції покарав Котасінського 3. місячною в'язницею і 50 зол. гривни. Тепер справу розглядає суд другої інстанції. Котасінські двічі був у Картуській Березі.

— **До Берези Картуської вислала влада** одного з найнебезпечніших торговців живим товаром. Венямина Леща з Варшави. Лещ має на совісті кількадесят молодих дівчат, яких вивіз за кордон обіцяючи добрі посади, а в дійсності передав їх своїм агентам живим товаром.

— **Афера рабіна, який торгував наркотиками.** Париська поліція арештувала рабіна головної шойворської діляниці у Брукалі Ісаака Лайффера за торгівлю наркотиками, його спільника Голдінера та одного з париських інтролігаторів Лайффер вислав наркотики поштою, скриваччи їх між окладниками гебрайських книжок до богослуження. Безпосередньо перед арештуванням Лайффер вислав з одного з париських поштових бюр цілий транспорт жидівських молотвиноків, в окладниках яких знайдено кілька фунтів кокаїни. Зі зізнань інтролігатора виходить, що він згодився вкладати в окладники запечатані посилки довіряючи Лайфферові що пересилає святу землю з Палестини.

— **Постійні платні безробітним.** Міська рада в Гаврі рішила з власної ініціативи виплачувати від 1. серпня ц. р. постійні платні у висоті 2 до 3-ох тисяч франків усім колишнім працівникам, які мешкають в Гаврі і не мають засобів на прожиток. Платні виплачуватимуть з міських фондів з тим, що не буде ніякої підвишки платків. Платити можуть дістати безробітні, які

скінчили 60 років і мешкають від трьох років у окрузі Гавру. Ось так Гавр буде першим французьким містом, в якому старі робітники діставатимуть платні.

— **Велика пожежа у двох пристанях.** Минулої суботи пополудні велика пожежа знищила більшу частину французької пристані Гравіна і спричинила понад 20 мільонів шкоди. Згоріло багато товарних складів та фабрика ковче. Погонь перекинувся теж на товари на майдані між якими були легкопальні матеріали, як нафта і збіжжя. — У грецькій порті Піос пожежа знищила галу оводів і кілька судів будинків. Шкоди обчислюють на 40 мільонів драхм.

— **Залізнична катастрофа** трапилася минулої неділі перед полуднем на двірці м. Ст. Трм у Бельгії. На перехресті шляхів вискочив третій вагон і перекинувся високий сигнальний майдан, що буквально переполовив вагон наполовину. П'ятьох подорожніх убитих, кількох ранених.

— **Роковини націонал-соціалістичної революції в Австрії.** В неділю, 24. ц. м. відбудеться в цілій Австрії великі свята з нагоди чотирьох роковин націонал-соціалістичної революції, час якої згинув канц. Дольфус. У Клягенфурті де вибух революції був дуже кривавий, там мовляв заступник канцлера Гітлера Рудольф Гес.

— **Цера землячки і жінки Заходу.** Коли при виїзді з країни обернуємо лише жінки зм. Захід, країн не тільки у вибраних „десяти тисяч“ але та у ширших колах працюючих жінок подивуємося тепер, яка піднеслася краса вічної жіночості і якогось вигаду. У нас лавноки бачимо таку вагучість гарних личок, з правильними рисами, очима, недбаними, одоганими, покритими прищами та іншими чистотою шкіри та веселими. В чім лежить така різниця, такої приної для естетики і жіночості. Тільки в занедбанні плечани і то радше пери, яка вимагає засобів, тепер дешевих за допомогою розвинутої багатьох косметичних препаратів відраджують тільки шкіри і усувають вагучість іншої нечистоти пери. Поступово садимість жіночості та успішних засобів пропонує теж у вигляді жінки у нас і вигадані вже не будемо сприймати порівнянь наших гарних лич із жінками жакши. Серед уживаних косметичних препаратів валять на перше місце крем і мило „Ланіна“ відомої у краю фірми Англісар Дрант і Сін в Бонні. Цей препарат усуває весипки і всьому нечистоту пери і пери та не дає творитися новим весипкам, а поганюють лице.

† Посмертні згадки

МИХАЙЛО ЛИЛА.

В Ужгороді помер Михайло Лила, перший український патріот-соборник. Народився лютого 1886 р. в Безлюдовцях на Полтавщині. В часі визвольницької боротьби був виступав урядовцем міністерства почт, потім виконував дипломатичні місії до Чехословаччини. Урядом УНР був якийсь час у Тарнові. Проживав у Чехословаччині В. Й. ПІ

Спортові новинки.

Україна—Стріла. Дня 31. липня ц. р. відбудеться нована дружина України до Жовкві, де грають з місцькою Стрілою.

Мостиська „Скала“ влаштує з нагодою свого дводенний футб. турнір, що відбудеться частю України (Львів), Сяну (Перемишль), Дрогобич (Бір) і Скали (Мостиська).

Ювілей „Поділля“. Виділ С. Т. „Поділля“ в полі подає до відома, що 30-літній ювілей Товариства проєктований на 3 і 4 вересня ц. р. не відбудеться, що Міський Комітет ВФ і ЛВ не дав дозволу на вступлення свого гринша на ювілейне свято, не хочучи на те, що Товариство внесло прохання з цим же у травні ц. р.

Т. С. Т. „Ронник“ у Бориславі підготує 26-літній „Просвіти“ футбольний турнір у Бориславі частю чотирьох клубів, а саме: Дністра (Сяну), Стрипа, Ватри (Дрогобич) і Ронника (Борислав). Турнір передбачений на 20 і 21. серпня ц. р.

Бокшая Олесь, воротар праської Скали, контузію на відллітному мечу Скали в Мільно, з якої вже вилічився.

Польща—Фінляндія 91:82. Міжнародний матчамання у Варшаві закінчили перемогою Польща.

НА ДЕНЬ 30. ЧЕРВНЯ 1938.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“

1 кг. масла десерт. бальон. безоп.	275
1 кг. масла бочком. вид. а. спан.	289
молоко	15-16
ийця (нопа)	179
Тенденция слабо	

ЯМНА — комфортабельний пансіон "ЗАНКА". Пляжа, купаль, всі ці Ціни помірковані. Українська устан

МОРШИН-ЖИВЕЦЬ. Український
сіон „СТЕФАНІЯ“ (центр.) шукає
якісні гарні кімнати. Кухня, душ.
Ціни адекватні.

УНІЧЕНА семінарія або гімназія, солідна, працююча і терпелива, де зараз заняті при розвідці до дітей з ласкою. Зголошення з пошани: Гр.-кат. Парох. Урад. Корчак. Сивовідомі Висна.

С-ГАЗ вигуклює блошки і
інформації: САНОС, Львів, Таврія
телефон 212-62.

ВИРІБ ДЗЕРКАЛ, шпінд., рам.,
образів найдовшого — шпінд.
СТЕЛЬМАХ, Кооператива 22, тел. 144

СЕКРЕТ доброї напразі година-
не додаток оригінальні частини
ника. Великі оригінальні частини а
тільки мистець годинникарства (у
ман, Сикстусія чотирнадцять III

ОРДИНАТОР

Д-р Нарциз Лукіянович
спеціаліст у нервових і психічних
хворобах ВЕРНУВСЯ і ординує щодня
з 3-5 попол.
У ЛЬВОВІ, ВУЛ. САПІГИ 1.
1573 Тел. 114-10.

ОГЛОШЕННЯ.

КОНКУРС

у Львові прийме до драм рефератів самостійніе отозвання від 1. серія. Вимоги: 1) Середня освіта, 2) Знання української і світової літератури, 3) Точна практика, 4) Реферативні. Персоналії мають пасивники і свідоцтва. Додати акціно а умовок. Подати разом з 1. логами слати на адресу: Рів. 42, П. Згодження на акціно заду записати бач відомості.

KIP

Львів, Усейського 8
Тел. 280-32.
Станіславів, 3-го Мах 4. П. 180. 00
П Л Я Н И
КОШТОРИСИ
Б У Д О В И.

OUT

НИГ, РУК, ПАХВІ
 і т. п. зникне при адекватній санітарно-гігієнічній обробці
 ного певного і нешкідливого
 пудру „CSAVE“ 50 гр.
 Пробний пакет. Перфумовані
С. ФЕДЕРА
 львів, вул. СИНЬОВИ
 Філія КОПЕРНИКА 12
 ФІЛІЯ: вул. ГАЛИЦЬКА 4

ВЕРЛІН 14.15 15.00 16.00 18.00 Рок-
музика, 20.10 21.00 Вес. рецит., 22.30 Вальс.
св. БІЛГОРОД 18.20 19.00 Орх., 20.00 Пес.
св. ВУДАПЕНТ 17.30 Сиренка, рецит.,
18.30 19.00 Орх., 19.30 20.00 Циган. орх.
св., 20.55 21.00 Симф. концерт, 22.05 О-
пер. музика, 23.10 Джаз. музика, ВІДЕНЬ
13.15 Рок- концерт, 15.30 Театр. Врємє,
18.20 Рок- музика, 20.10 21.00 Фестив.
симф. орх., 22.30 23.00 Рок- концерт
ДОУБЛІНДЕНДЕР 20.10 Дрбб. музика,
21.15 Легка муз. орх., КОШІЦ 18.00 Пес.
Закладати, МІЛЯНО 17.15 Танцюва му-
зика, 19.30 20.30 Рок- музика, 21.50 22.00
Сиренка, рецит., 23.15 Танц. музика, МІН-
ХЕН 13.15 Оркестр, 18.20 Сонета, 20.10
Вес. муз., ПРАГА 16.15 Солісти, 17.03
Танц. музика, 17.40 Форт. рецит., 18.20
Салон. музика, 20.55 21.00 Фільм. орх.,
22.30 Сиренка, рецит., РАДІО ПАРИ 18.00
Пісні, 19.00 Форт. рецит., 20.30 21.00 Рок-
перт., 21.30 22.00 Рок- музика, РИМ
Сиренка, рецит., 19.40 Рок- музика, 20.30
Легка музика, 21.40 Хор, 21.40 22.00 Сим-
фон. концерт, 23.15 Танц. музика.

Довжний стан: Власні заборги: а) акційний 5,000.000, б) резервний 268.335.98, в) інші резерви 63.855.112. Амортизаційний фонд дому 176.103.61. Виследи: а) ліквідаційні виписки 2.446.570.83, б) інші списано платні 349.399.45, в) інші платні за виписками і торг. 41.304.63. Вис. р-ки (серед салом.) 200.814.63. Різні неясно платні зобов'язання 47.897.99. Крайні банків 500.000. Загравані банків 1.487.21. Реєстрові неясні 529.117.20. Дисконт акц. Акт. Балку 751.934. Переходові рахунки 108.140.13. Заставні листи 186.428.63. Р-ки відділу довготермінового 33.298.49. Відділ і Агенція 385.191.95. Відсотки, провідні і різні зиски 232.244.41. Рахунок відсоткових процентів 290.190. Зиск з попередніх літ 28.235.91. Разом зол. 11,953.306.17. Гаражні зол. 26.650.—, Інше зол. 102.692.25. 1574

Четвер, 28. липня 1938.

БЕРЛІН 18.00 Розр. музика, 20.10 21.00
Ташки, ВІЛГОРОД 18.20 Орх., 20.00 Флет.
20.30 Спіа. речіт., 21.00 Орх., ВУДА
ПЕШТ 18.00 21.45 22.00 Циган. музика,
17.25 18.00 Відейск. орх., 19.25 Спіа. речіт.,
23.10 Ташк. музика, ВІДЕНЬ 12.00 13.15
16.00 Оркестра, 21.00 Вечір. музика,
ДОВЧІЛІНДЗЕНДЕР 15.15 Камер. музика,
16.00 Розр. концерт, 19.00 Весела му-
зика, 21.00 Розр. музика, КОШНИЦ 18.15
Для Закарпаття, МІЛЯНО 17.15 Вок-
концерт, 19.30 20.30 Розр. музика, 21.00
22.00 23.00 „Ісабо“ оп. Масканіа, МІН-
ХЕН 13.15 16.00 22.45 23.00 Розр. музика,
18.20 Солісти, ПРАГА 12.45 14.10 Погу-
ляр. концерт, 18.20 Орх., 20.35 21.00 „Де-
генда про Кітську“ оп. Різьського-Корса-
кова, РАДІО ПАРИ 20.15 Пісні, 20.30 21.00
22.00 Симф. концерт, РИМ 17.15 Камер.
музика, 19.30 30.30 Розр. музика, 22.00
Розр. мелодії, 22.30 23.15 Ташк. музика

Радіокуттик.

АМЕРИКАНСЬКІ АВДИЦІЇ ДЛЯ ЄВРОПИ.

Американська радіофонія від липня цього року, що наділі, надіє на коротких хвилях інформаційні аудіопрограми з європейських країн. Аудіопрограми подають у мовах: французькій, німецькій, італійській, іспанській та португальській.

„ТІЛЬКИ ДЛЯ МУЖЧИН“

Одна американська радіостанція запровадила у своїй програмі аудіопідпис під так звану інтригуючим наголовою, притягуючи таким чином до приймачів не тільки мужчин, але й багато цікавих пань. Станомі розгорталися в своїх надих, б перед мікрофоном виступив лізір та оновів про способи племени мускесько-коаси.

АНКЕТА В СГР'АВІ СІЛЬСЬКОЇ РА ДІОФОНІІ.

Французський Союз Хлібороб. Палка піднята ініціатива перенести асфальту справді сільськогосподарської, яка у Франції не бере на увагу потреб сільського та хліборобського населення. В ція ція Союз видав спеціальну інформаційну книгу з докладно опрацьованим наслідком. Книжку розвсюжити місцеві Палати всім зацікавленим.

ІТАЛІЯ ТА МАНДЖУ-ГО.

Громадська радіофонія організувала виміни листів з радіостанцією Хейкін в Маньчжу-Го. Проби переведені ще в м. Сіні та інші цього року увійшлися позитивно успішно.

ЗАГАЛЬНОПОЛЬСЬКІ СПОРТОВІ ВІДОМОСТІ.

[illegible]

За редакцію відповідає Олександр Костик.

Видав. Видавнича Співка „Ділу“

З друкарні Вил. Спілки „Діло“.